

Maisteriopiskelijoiden haastatteluja -sarja, Osa 2 (15.03.2021)

Kirsimarja Jaakkola, Monikielisen käännösviestinnän tutkinto-ohjelma (MKV) – tiivistelmä nauhoitetusta haastattelusta

Maisteriopiskelijoiden haastatteluja -sarjan toisessa jaksossa saksan kielen oppiaineen some-harjoittelija Anne Murtola haastattelee Kirsimarja Jaakkolaa. Kirsimarja opiskelee kääntämistä monikielisen käännösviestinnän tutkinto-ohjelmassa.

Kirsimarja kertoi aloittaneensa opinnot Turun yliopistossa syksyllä 2015. Hänellä on pääaineenaan saksan kieli ja sivuaineena oikeustiede. Hän kertoi päätyneensä opiskelemaan saksan kieltä, koska hän on aina pitänyt saksan kielestä ja kielistä ylipäättään ja toisaalta hän ajatteli, että saksan kielestä voisi olla hyötyä myöhemmin työelämässä. Turun yliopistoon Kirsimarja haki sen vuoksi, että hän asui jo valmiiksi Turussa, eikä hän halunnut muuttaa muualle. Lisäksi hänellä oli Turun yliopistosta hyvä mielikuva, mikä helpotti päätöstä hakea juuri Turkuun. Hän kertoikin, ettei lopulta hakenut mihinkään muualle kuin Turun yliopistoon opiskelemaan saksan kieltä. Maisterivaiheessa Kirsimarja valitsi monikielisen käännösviestinnän tutkinto-ohjelman, koska hän oli siihen mennessä jo tehnyt jonkin verran käännös- ja tulkkausalan töitä. Hän ei myöskään ollut kiinnostanut opettajuudesta, joten näiden asioiden pohjalta hänestä tuntui luontevalta valita monikielinen käännösviestintä. Hän kertoi pitävänsä kääntämisestä todella paljon etenkin työn haastavuuden vuoksi: kääntäminen ei ole pelkästään sanasta sanaan kääntämistä, kuten monesti ajatellaan.

Seuraavaksi haastattelussa keskusteltiin, millaista opiskelu on Kirsimarjan kokemuksen mukaan ollut. Kirsimarja kertoi, että päällisin puolin kaikki on ollut mukavaa. Pääsykoevaiheen Kirsimarja kertoi olleen todella jännittävää aikaa, samoin kuin opintojen alussa ryhmän muotoutuminen ja yliopistoon tutustuminen. Aluksi hänellä oli kylläkin omien sanojensa mukaan suuret kuvitelmat siitä, millaista yliopisto-opiskelu on. Kun hän oli päässyt kunnolla alkuun opinnoissa, hän huomasi, että opiskelu yliopistossa on ihan samanlaista kuin muuallakin. Ainoana negatiivisena puolena Kirsimarja mainitsi, että joskus on tullut eteen tilanteita, jolloin hän on ottanut itselleen enemmän töitä hoitaakseen kuin mitä on pystynyt tekemään. Hän kuitenkin muistutti, että tässä on kyse omien henkilökohtaisten rajojen asettamisesta, eikä niinkään opinnoista itsessään.

Seuraavaksi Kirsimarja kertoi tarkemmin, millaisia kursseja hänellä on kandi- sekä maisterivaiheessa ollut. Kandivaiheessa saksan kielen opintoihin liittyvät kurssit ovat hänen mukaansa olleet teemoiltaan laidasta laitaan yleisestä kielitieteestä saksan kieleen, kulttuuriin ja kääntämiseen. Näillä kursseilla pyrittiin ikään kuin tarjoamaan kaikille maistiainen kaikesta, jotta

jokainen pystyy kokeilemaan erilaisia asioita ja siten löytämään itseä kiinnostavia näkökulmia ja suuntia. Maisterivaiheessa valitaan oma erikoistumisala ja aletaan opiskella niitä opintoja tutkinto-ohjelman mukaan eli Kirsimarjan tapauksessa käännöstieteelliset kurssit alkoivat kunnolla vasta maisteriohjelmassa. Kielitieteellisten ja saksan kieleen liittyvien kurssien lisäksi Kirsimarjalla on ollut oikeustieteen sivuainekursseja, jotka ovat hänen mukaansa olleet mukavaa vaihtelua kieliopintoihin ja tarjonneet uusia näkökulmia. Kirsimarja naurahtikin, että oikeustiede on melko harvinainen sivuainevalinta saksan kielen opiskelijoiden keskuudessa, ja suurimmaksi osaksi hän olikin sivuainekursseillaan ainoa saksan kielen opiskelija.

Kysyttäessä kurssien kielistä, Kirsimarja kertoi, että kurssit ovat olleet hänellä pääasiassa suomeksi ja saksaksi. Kandidivaiheessa hänellä oli omien sanojensa mukaan enemmän saksankielisiä kursseja, sillä maisterivaiheessa monikielinen käännösviestintä on kokonaisuutena suunnattu kaikille kieltenopiskelijoille, jotka valitsevat kääntämisopinnot. Tästä syystä tutkinto-ohjelman opinnoissa ei ole niin paljoa saksankielisiä kursseja, vaan aika moni kurssi on suomenkielinen ja joitakin englanninkielisiäkin kursseja on ollut. Erikoistumiskielen opinnot ovat toki olleet saksaksi, kuten muidenkin kielten opiskelijoilla ne ovat kohdekielellä.

Kirsimarja kertoi, että hän piti todella kovasti kandidivaiheesta siitä, että kurssit olivat saksaksi, koska hänellä ei silloin ollut kurssien ulkopuolella juurikaan kontakteja saksankielisiin ihmisiin. Tästä syystä hänestä oli erityisen mukavaa, että kursseilla pystyi kunnolla käyttämään kieltä ja harjoittelemaan kielen puhumista. Kirsimarja taustoitti, että hän oli aiemmin tehnyt erään kosmetiikkaa Suomeen tuovan yrityksen kanssa yhteistyötä ja kääntänyt heille tekstejä edellisessä ammatissaan. Hän oli myös ollut paljon yhteydessä Saksaan tämän yrityksen puolesta ja näin käyttänyt työssään paljon saksan kieltä. Sen vuoksi yliopiston saksankieliset kurssit eivät tuntuneet hänestä niin vaikeilta, vaan oli nimenomaan kivaa, että kielenkäyttö jatkui. Hän myös korosti, että Turun yliopiston saksan kielen oppiaine on pieni, joten opettajat tulevat nopeasti tutuiksi, mikä tarkoittaa, että kielenkäyttö tapahtuu hyvin rennossa tunnelmassa.

Seuraavaksi haastattelussa siirryttiin keskustelemaan Kirsimarjan kandidaatintutkielman ja pro gradu -tutkielman aiheista. Kirsimarja kertoi tehneensä kandidaatintutkielmansa lakimiesnimikkeiden suomi-saksa käännöksistä ja pro gradussaan hän jatkoi samaa aihetta. Hän valitsi tämän aiheen kandidaatintutkielmaansa alun perin siksi, koska hän halusi yhdistää sivuaineopintonsa tutkielmiin. Koska aihe oli hänestä kiinnostava, oli tutkielmia myös helppo työstää. Pro gradussaan hän jatkoi aiheen tutkimista, koska aihe oli laaja ja siitä oli mahdollisuus tutkia erilaisia näkökulmia. Kirsimarja huomautti, ettei kannata missään nimessä lähteä tekemään kandidaatintutkielmaa tai pro gradua sellaisesta aiheesta, josta ei ole kiinnostunut. Kannattaa

nimenomaan valita aihe omien mielenkiinnonkohteiden pohjalta, koska mielenkiintoisella aiheella työn saa helpommin tehdyksi ja siitä saa myös enemmän irti.

Tämän jälkeen haastattelussa siirryttiin keskustelemaan Kirsimarjan ajatuksista vaihto-opiskeluun liittyen. Kirsimarja on ollut vaihdossa Pohjois-Saksassa Kielissä yhden lukukauden ajan. Hän halusi lähteä Kieliin, koska oli aiemmin asunut hetken Länsi-Saksassa ja lisäksi vierailut mm. Baijerissa ja Berliinissä, mutta Pohjois-Saksa oli jäänyt tuntemattommaksi. Lisäksi Kiel sijaitsee meren lähellä, mikä miellytti Kirsimarjaa, koska hän on itse kotoisin meren äärellä sijaitsevasta paikasta ja Turkukin sijaitsee meren äärellä. Kiel tuntui hänestä siis hyvin kotoisalta paikalta viettää vaihto-opiskeluaikaa. Kielin sijainnin lisäksi Kielin Christian-Albrechts-Universität -yliopisto ja sen kurssitarjoanta vaikuttivat hänestä kiinnostavalta ja hyödylliseltä.

Kirsimarja kertoi, että hän piti todella paljon Kielin yliopistosta ja siellä opiskelusta. Sen sijaan soluasuminen yliopiston saksalais-pohjoismaalaisessa asuntolassa (Deutsch-Nordische Burse) oli hänestä rankkaa, koska hän oli ennen vaihtoon lähtemistä asunut jo pitkään yksin ja tottunut tietynlaiseen järjestykseen. Kirsimarja kuitenkin totesi, että vaikka soluasuminen jonkin verran rokotti mukavaa vaihto-opiskeluaikaa, pääasiassa kaikki sujui lopulta ihan hyvin ja asuntolassa tutustui mukaviin ihmisiin.

Seuraavana teemana haastattelussa keskusteltiin työelämäharjoittelusta. Kirsimarja teki haastattelun aikaan puolen vuoden mittaista työelämäharjoittelua turkulaisessa käännöstoimisto Kääntämössä, jonne hän oli työharjoittelijailmoituksen perusteella hakenut. Harjoittelussa Kirsimarja teki paljon käännöstöitä kielipareinaan saksa-suomi, ruotsi-suomi ja englant-suomi. Tämän lisäksi hän teki oikolukua ja kielentarkistuksia niin auktorisoituihin kuin auktorisoimattomiin käännöksiin sekä hieman myös projektinhallintatehtäviä.

Kirsimarja kertoi, että työelämäharjoittelu Kääntämössä oli positiivinen kokemus, josta hän sai omien sanojensa mukaan paljon lisävarmuutta työllistymiseen. Hän pohti, että harjoittelu työelämässä tuo selkeämmin esiin käännöstoimistojen käytänteitä ja millaista kääntäjän tai käännöskoordinaattorin työ aivan konkreettisesti voi olla. Hän kertoi, että monikielisen käännösviestinnän opintoihin kuuluu kattava käännöstyöpaja-kurssi ja siellä perustetaan käännösalan yritys, käydään konkreettisesti läpi käännösalan yrityksessä työskentelyä ja mitä kaikkea yritystoimintaan kuuluu, mutta harjoittelu työelämässä on silti aivan eri kuin opettajien ohjauksessa harjoittelu. Työharjoittelun ainoana negatiivisena puolena Kirsimarja mainitsi, että hänestä olisi toisaalta voinut olla mukavampi, jos hänellä olisi ollut projektinhallintatehtäviä heti harjoittelun alusta lähtien. Hänen piti nimittäin yhden viikon ajan sijaistaa Kääntämön varsinaista

projektinhallintatyöntekijää, jolloin Kirsimarja sai yhtäkkiä todella paljon vastuuta. Hänestä olisi ollut mukava harjoitella tehtäviä jo alusta pitäen, jotta tämä sijaisuusviikko ei olisi tuntunut niin syvään päähän heittämiseltä.

Haastattelun toiseksi viimeisenä teemana Kirsimarja avasi tulevaisuuden suunnitelmiaan. Hän kertoi, että juuri tällaiset työtehtävät, joita hän on työelämäharjoittelussa tehnyt, voisivat olla kivoja myöhemmin työelämässä. Toisaalta hän sanoi pohtineensa myös freelancer-kääntäjäksi ryhtymistä. Hän pohti, että tavallaan olisi kiva päästä vakituiseen klo 9.00–17.00 olevaan toimistotyöhön, mutta toisaalta yrittäjänä työskentelyssä olisi omanlaisena vapaus sekä mahdollisuus valita töitä. Kirsimarja kiteyttikin, että tällä hetkellä kaikki on vielä avointa ja työllistyminen riippuu siitäkin, millaisia työtehtäviä on valmistumisen jälkeen tarjolla.

Haastattelun lopuksi Kirsimarja antoi vielä lyhyesti vinkkejä nykyisille ja tuleville opiskelijoille. Ensimmäisenä vinkkinä hän halusi vielä uudelleen painottaa, että kandidaatintutkielmaan ja pro graduun kannattaa valita itseä kiinnostava aihe, josta jaksaa kirjoittaa. Toisena vinkkinä hän sanoi, että jos opiskelee monikielistä käännösviestintää niin kannattaa ehdottomasti mennä työharjoitteluun, vaikkei se olekaan tutkinto-ohjelman opinnoissa paikallinen. Kolmanneksi Kirsimarja suosittelee lämpimästi kaikille vaihtoon lähtemistä.

Oikein paljon kiitoksia Kirsimarjalle haastattelusta! Haastattelu antoi paljon tietoa ja hyviä vinkkejä etenkin käännösosalasta kiinnostuneille. Toivottavasti saamme Turkuun paljon lisää saksan kielen opiskelijoita! Kiitokset myös kaikille kuuntelijoille/lukijoille ja kuullaan taas seuraavassa podcastissa!

Kirjoittanut: Janina Ahlqvist